

BETÆNKNING

Afgivet af Anlægs- og Miljøudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at sikre, at døve har mulighed for at kontakte alarmcentralen 112 med en sms.

(Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen, Siumut)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Inatsisartutmedlem, Andreas Uldum, Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat
Inatsisartutmedlem Malik Berthelsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Per Berthelsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 8. maj 2012 under FM2012 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med nærværende forslag, at døve gives samme mulighed som den øvrige befolkning for at kontakte alarmcentral 112 i tilfælde af en nødsituation. Forslagsstiller er blevet inspireret af EU-lovgivningen på området, der bl.a. fastslår, at EU-landene bør træffe særlige foranstaltninger for at sikre, at alarmentjenesterne, herunder 112 er lige så tilgængelige for handicappede som for andre.¹ Forslagsstiller ønsker således, at forslaget skal munde ud i, at døve på egen hånd vil kunne tilkalde hjælp i en nødsituation.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Naalakkersuisut anførte i sit svarnotat, at der er en række udfordringer forbundet med forslaget. Udvalget skal her fremhæve de væsentligste.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/136/EF af 25. november 2009 (41)

For det første eksisterer der ikke en egentlig alarmcentral i Grønland, som via 112 servicerer alle borgere. Tele Greenland A/S er forpligtet til at sikre, at udenlandske GSM-roaming kunder kan anvende deres mobiltelefoner i Grønland til at ringe til alarm 112 for at tilkalde hjælp. Tele Greenlands A/S har ligeledes tilbudt denne service til egne kunder her i landet, men den gælder alene mobiltelefoner og ikke fastnettelefoner. For det andet er det nuværende sms-system ikke konstrueret til at kunne bruges til nødopkald, og der er derfor ikke sikkerhed for, at sms-servicen er 100 % driftssikker. Endelig er det teknisk vanskeligt at lokalisere, hvor en sms kommer fra. Forslaget vil dermed ifølge Naalakkersuisut indebære en reorganisering af hele alarmsystemet, som vil kræve et stort forberedende arbejde samt væsentlige økonomiske ressourcer.

Naalakkersuisut anerkender i svarnotatet, at der foreligger et problem mht. døves mulighed for at tilkalde nødhjælp i Grønland. Naalakkersuisut opfordrer imidlertid på baggrund af de anførte udfordringer ved forslaget, udvalget til at fremkomme med et ændringsforslag til 2. behandlingen af forslaget, hvori Naalakkersuisut pålægges at sikre at døve gives mulighed for at tilkalde hjælp i nødsituationer.

Samtlige partier bakkede op om intentionerne bag forslaget. Partierne fandt generelt, at der skal arbejdes for, at handicappede her i landet får samme muligheder som den øvrige befolkning og dermed også mulighed for at kontakte myndighederne generelt og ikke kun i nødsituationer.

Inuit Ataqatigiit, Siumut og Atassut støttede forslaget i dets nuværende form.

Demokraterne og Kattusseqatigiit Partiiat fandt, at udvalget pga. de tekniske udfordringer ved forslaget skulle fremkomme med et ændringsforslag til 2. behandlingen.

Inddragelse af andre Inatsisartutudvalg

Udvalget har i forbindelse med sin behandling af forslaget anmodet Familie- og Sundhedsudvalget om at kommentere forslaget, herunder navnlig de sociale og sundhedsmæssige aspekter ved forslaget.

Kopi af Familie- og Sundhedsudvalgets besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1**.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder, at forslagsstiller med nærværende forslag får sat fokus på en meget vigtig og relevant problemstilling. På baggrund af Naalakkersuisuts svarnotat kan udvalget konstatere, at der i følge Videns- og Rådgivningscenter for handicap (IPIS) ikke er etableret en procedure eller et system, som giver døve mulighed for at foretage nødopkald. De døve er derfor i stor

udstrækning afhængige af andres hjælp, når de skal foretage et nødopkald. En mulig løsning på problemet kunne være, som det foreslås af forslagsstilleren at etablere en ordning, hvor døve kan sende en sms til alarmcentralen.

Som nævnt eksisterer der dog ikke en landsdækkende alarmcentral, og vedtages forslaget i den foreliggende form, vil realiseringen være forbundet med betydelige tekniske problemer og økonomiske ressourcer. Udvalget finder på den baggrund, at det afgørende er, at der inden for den nærmeste fremtid findes en løsning på problemet. Det er ikke afgørende for udvalget, hvilken teknisk løsning, der iværksættes. Udvalget har fuld tillid til, at Naalakkersuisut i samarbejde med IPIS finder den bedste ordning for døve uanset om det bliver en nødkaldstelefon, de kan trykke på, et nummer de kan sende sms til eller en anden teknisk løsning. Udvalget vil på den baggrund følge Naalakkersuisuts opfordring til at fremkomme med et ændringsforslag til 2. behandlingen, der pålægger Naalakkersuisut at sikre mulighed for at døve kan tilkalde hjælp i en nødsituation dog uden, at Naalakkersuisut pålægges at iværksætte en bestemt teknisk løsning.

Udvalget vil i den forbindelse i øvrigt opfordre Naalakkersuisut til at tilsikre, at alle handicapgrupper i landet, i det omfang det er muligt pga. deres handicap, har de fornødne hjælpemidler til at kontakte myndighederne generelt samt til at kunne tilkalde hjælp i nødsituationer.

Udvalget vil desuden opfordre Naalakkersuisut til, at der ved en eventuel fremtidig reorganisering af det nuværende alarmsystem tages behørigt hensyn til de handicappedes særlige individuelle behov.

I forbindelse med udvalgets behandling af forslaget, har udvalget anmodet Familie- og Sundhedsudvalget om at fremkomme med sine bemærkninger til de sociale- og sundhedsmæssige aspekter ved forslaget. Familie- og Sundhedsudvalget bemærker bl.a.:

"Med udgangspunkt i en social- og sundhedspolitisk målsætning om, at alle handicappede har ret til i videst mulig omfang at leve en tilværelse i lighed med øvrige borgere, så er udvalget af den basale holdning, at alle handicappede bør støttes med tekniske hjælpeforanstaltninger og løsninger, således at de kan deltage i de samme samfundsaktiviteter og have samme rettigheder som øvrige borgere.

Dette i forhold til alarm- og redningstjenester, debatter, medietjenester, såsom radio og tv, kultur, ånds- og fritidsliv samt på arbejdsmarkedet."

Anlægs- og Miljøudvalget er meget enige med Familie- og Sundhedsudvalgets i deres overordnede betragtninger. Udvalget finder i lighed med Familie- og Sundhedsudvalget, at alle handicappede bør støttes med tekniske hjælpeforanstaltninger og løsninger, således at de

kan deltage i de samme samfundsaktiviteter og have samme rettigheder som øvrige borgere. Udvalget skal hertil bemærke, at FN's handicapkonvention, som Inatsisartut senere på samlingen skal tage stilling om Grønland fortsat skal være omfattet af, bl.a. indeholder de målsætninger, som Familie og Sundhedsudvalgets omtaler.

Formålet med FN's handicapkonvention er bl.a. at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at personer med handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder samt at fremme respekten for værdigheden hos personer med handicap. Derudover skal FN's handicapkonvention sikre, at alle personer med handicap opnår de samme rettigheder og muligheder som andre mennesker.

Vedtages det i Inatsisartut, at FN's handicapkonventionen fortsat skal være gældende i Grønland, finder udvalget, at implementeringen af konventionen bør ske under behørig hensyntagen til de handicappedes individuelle behov for tekniske hjælpeforanstaltninger og løsninger samt under skyldig hensyntagen til den teknologiske udvikling på området.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det er ikke muligt for udvalget på det foreliggende grundlag at vurdere de økonomiske konsekvenser ved en ordning, hvor døve sikres mulighed for at tilkalde nødhjælp, da der først skal tages stilling, hvilken teknisk løsning, der skal anvendes. Det anføres dog i Naalakkersuisuts svarnotat, at det er Naalakkersuisuts ønske, at forslaget gennemføres indenfor de nuværende tekniske og økonomiske rammer.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg fremsætter følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at sikre at døve gives mulighed for at tilkalde hjælp i nødsituationer.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Juliane Henningsen
Formand

Per Berthelsen

Andreas Uldum

p.v.a. Malik Berthelsen

Aqqaluaq B. Egede

Anders Olsen

Knud Fleischer

BILAG 1

Anlægs- og Miljøudvalget
Box 1060
3900 Nuuk

Dato: 18. okt. 2012

J.nr.: 01.38.01.05-00044

Høringssvar til beslutningsforslaget EM 2012/92.

Udvalget har med interesse gennemgået det fremsendte forslag, svarnotat og ordførerindlæg. Henvendelsen blev behandlet på møde den 15. oktober 2012, og udvalget skal anføre følgende bemærkninger:

Med udgangspunkt i en social- og sundhedspolitisk målsætning om, at alle handicappede har ret til i videst mulig omfang at leve en tilværelse i lighed med øvrige borgere, så er udvalget af den basale holdning, at alle handicappede bør støttes med tekniske hjælpeforanstaltninger og løsninger, således at de kan deltage i de samme samfundsaktiviteter og have samme rettigheder som øvrige borgere.

Dette i forhold til alarm- og redningstjenester, debatter, medietjenester, såsom radio og tv, kultur, ånds- og fritidsliv samt på arbejdsmarkedet.

Om end der synes at være tekniske problemstillinger ved forslaget til videre vurdering i Anlægs- og Miljøudvalget, så ser Familie- og Sundhedsudvalget gerne, at den fremførte grundholdning og de social- og sundhedspolitiske visioner gengives og afspejles i det videre arbejde med forslaget.

Udvalget opfordres til i givet fald at overveje muligheden for at fremsætte ændringsforslag eller at fremsætte opfordringer i forslaget.

PVA

Familie- og Sundhedsudvalget

Olga P. Berthelsen

Formand